

TÁJÉKOZTATÓ

A 2010. május-június hónapokban kihirdetett veszélyhelyzetek időszakában felmerült védekezési költségekről és károk enyhítéséről szóló 1148/2010. (VII. 8.) Korm. határozatból adódó helyi önkormányzati feladatok végrehajtásához

A Belügyminisztérium segítséget kíván nyújtani feladataik ellátásához azoknak a helyi önkormányzatoknak, amelyek területén a 2010. május-június hónapokban a Kormány veszélyhelyzetet hirdetett ki a rendkívül súlyos természeti csapások hatására.

Ezen Tájékoztató segíti a rendkívüli időjárás következményeként a helyi lakosok ingatlanaiban keletkezett súlyos károk – megsemmisült, vagy helyreállíthatatlan ingatlanok (továbbiakban: megsemmisült ingatlan) – következtében fedél nélkül maradt állampolgárok elemi lakhatási feltételei biztosításához elkülönített költségvetési támogatás igénylését és felhasználását.

1. Általános elvek, szempontok

Az állami támogatás célja a 2010. május-június hónapokban bekövetkezett – a veszélyhelyzet kihirdetését szükségessé tevő – rendkívüli időjárás hatásaként megsemmisült, a 2010. május-június hónapokban kihirdetett veszélyhelyzetek időszakában felmerült védekezési költségekről és károk enyhítéséről szóló 1148/2010. (VII. 8.) Korm. határozat (továbbiakban: Korm. határozat) 3. számú mellékletében rögzített lakóingatlanokban a káresetet megelőzően élők elemi lakhatási feltételeinek a biztosítása új ingatlan építésével, más lakás vásárlásával, önkormányzati tulajdonú bérlakás bérbe adásával.

Az önkormányzatnak elsődlegesen fel kell mérnie a településen eladásra kínált ingatlanok körét. Az így rendelkezésre álló ingatlanok ismeretében az önkormányzat közvetlenül egyeztet a károsultakkal az optimális megoldás kiválasztása érdekében (vásárlás vagy építés), figyelembe véve a költség-haszon elvét.

2. Támogatás feltételei

2.1 A kormányzati támogatás az elemi lakhatási feltételek elősegítésére irányul. Nem tartoznak a támogatási körbe különösen:

- az ingóságok kárai,
- a károsult szándékos magatartása, vagy bizonyíthatóan neki felróható okok miatt keletkezett károk.

2.2 A támogatás alapvető feltétele, hogy

- az ingatlan megsemmisülése, helyreállíthatatlanná válása az 1. pontban felsorolt eseményekkel összefüggésben a kihirdetett veszélyhelyzet időszakában következett be,
- a megsemmisült ingatlan építési engedéllyel épült, vagy fennmaradási engedéllyel rendelkezik, illetve vélelmezhető, hogy építése és használatba vétele megfelelt az akkor hatályos jogszabályoknak,
- a megsemmisült ingatlan lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott, vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan,

vagy a Korm. határozat *4. sz. melléklete 2. a)* pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő, nem lakás céljára szolgáló lakóingatlan,

- az ingatlan a káresemény idején a tulajdonos (haszonélvező) életvitelszerűen lakta, feltéve, hogy a tulajdonos, vagy a haszonélvező lakcíme a megsemmisült ingatlan címére van bejelentve, ennek hiányában az életvitelszerű lakottság más hitelt érdemlő módon is bizonyítható. Támogatást kaphat az a magánszemély is, aki átmeneti ok miatt (pl. tartós kórházi kezelés, utógondozás) nem lakta életvitelszerűen az ingatlan a káresemény időpontjában,
- a tulajdonos nyilatkozik arról, hogy
 - az ingatlanra a kár keletkezésének időpontjában volt-e érvényes biztosítása,
 - a kár más módon (pl. Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap, adomány) megtérül-e,
 - a hivatalos kárfelmérés megtörtént,
- amennyiben a tulajdonos a kár keletkezésének időpontjában rendelkezett biztosítással, úgy nyilatkozik arról, hogy a biztosítónak a kárral összefüggő megállapításáról és a kártérítés folyósításáról soron kívül – a tudomásszerzéstől számított 2 munkanapon belül – tájékoztatja az önkormányzatot,
- a tulajdonos vállalja, hogy a támogatás és a más módon megtérülő összeg (pl. adomány) felhasználásával, valamint saját forrásból a vásárlást vagy az építést haladéktalanul megkezdi és elvégzi,
- egy tulajdonos számára csak egy lakóingatlan vonatkozásában nyújtható támogatás.

2.3 Nem tartozik a támogatható kategóriába:

- a Korm. határozat *4. sz. melléklet 2. a.) pont* kivételével a nem lakás céljára szolgáló építmény,
- a lakás rendeltetészerű használatához nem szükséges helyiség még akkor sem, ha az a lakóépülettel egybeépült (így különösen: a garázs, a műhely, az üzlet, a gazdasági épület),
- a Korm. határozat *4. sz. melléklet 2. c.) pontban* írt kivétellel a tulajdonos (haszonélvező) által életvitelszerűen nem lakott ingatlan, lakatlan ingatlan,
- a lakáscélú, de egyéb tulajdonban lévő építmény (pl. szolgálati lakás).

3. Központi finanszírozási és helyi önkormányzati feladatok

3.1 A kormányzati döntéssel biztosított költségvetési forrás átlagos mértéke alapján a belügyminiszter dönt a települési keretösszegekről.

A települési keretösszeg 50%-a a belügyminiszterhez címzett kérelem alapján előleg formájában is nyújtható.

Az előleg-kérelem részét képezi:

- a helyi önkormányzat a támogatás felhasználásának helyi szabályait tartalmazó rendelete (továbbiakban helyi támogatási rendelet), valamint
- a Korm. határozat közzétételét követő 5 munkanapon belül készített fényképfelvétel a támogatásra jogosult megsemmisült ingatlanokról.

A támogatás – a Korm. határozat *4. sz. melléklet 3. c.) pontjában* írt kivétellel – vissza nem térítendő támogatás.

3.2 A támogatást az önkormányzat elkülönített számlán köteles kezelni, a kifizetéseket az elkülönített számla terhére köteles teljesíteni.

3.3 A települési keretösszegen belül az egyes károsultak támogatásáról a helyi önkormányzat képviselő-testülete dönt a helyi támogatási rendeletében meghatározott rászorultsági elvek alapján. A települési keretösszeg nem léphető túl.

3.4 A helyi önkormányzatok operatív feladatai különösen:

a./ A Korm. határozat rendelkezései, valamint a helyi általános szociális célkitűzések, követelmények, továbbá az ár- és belvízkárok következtében előállott sajátos helyi körülményeket figyelembe véve a helyi önkormányzat jegyzője készítsen helyi támogatási rendelet tervezetet és előterjesztést a megsemmisült ingatlanok tulajdonosai állami támogatásban részesítésének részletes szabályairól, melyet a polgármester terjeszt a képviselő-testület elé. A helyi támogatási rendelet megalkotásánál az önkormányzat hasznosíthatja e Tájékoztató 2. számú melléklete szerinti rendelet mintát és 3. számú melléklet szerinti támogatási megállapodás mintát. Amennyiben a településen kisebbségi önkormányzat működik, úgy a helyi támogatási rendelet előkészítése során a kisebbségi önkormányzat véleményét ki kell kérni.

b./ A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, valamint a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatának rendelkezéseire figyelemmel helyi önkormányzat polgármestere lehetőleg soron kívül hívja össze a képviselő-testületet, és kerüljön sor a helyi támogatási rendelet megalkotására.

c./ Az önkormányzatnak gondoskodni kell a rendelet helyi szervezeti és működési szabályzat által lehetővé tett legrövidebb időn belüli kihirdetéséről és a helyi lakossággal történő megismertetéséről.

d./ A településen felmerülő igények egységes bejelentése, intézése érdekében a Tájékoztató 2. számú melléklete szerinti helyi támogatási rendelet minta részét képező igény-bejelentési nyomtatvány alkalmazandó.

e./ A helyi önkormányzat polgármestere – amennyiben a megsemmisült ingatlanok száma indokolja – a jegyzővel együttműködve hozzon intézkedéseket (pl. a polgármesteri hivatalon belül külön munkacsoport felállítása) a károsultak támogatás iránti igény-bejelentéseinek soron kívüli felvétele, és intézése érdekében.

f./ Készüljön összegző nyilvántartás – az adatlap tartalmi elemei szerint – a településen a megsemmisült ingatlanokkal kapcsolatosan felmerülő támogatási igényekről, a jogszabályi feltételeknek való megfelelésről, a megítélt támogatás mértékéről.

g./ A Korm. határozat és a helyi támogatási rendelet előírásait figyelembe véve – a Tájékoztató 2.2 pontja szerinti támogatási feltételek vizsgálatát követően – a jegyző soron kívül készítse elő a károsultak támogatásának odaítéléséről szóló önkormányzati határozat-tervezetet és terjessze a képviselő-testület elé.

A támogatás mértékének megállapítása során a helyi önkormányzat képviselő-testülete az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- az érintettek szociális helyzetét és rászorultságát,
- a más forrásból (biztosító, adományok, stb.) megtérülő károk¹,

¹ amennyiben a megsemmisült ingatlan jelzálogjoghitellel terhelt, és a biztosításból megtérülő összeg a

- megsemmisült ingatlanok tulajdonosainak támogatása során az olcsóbb és gyorsabb megoldást nyújtó lakás vásárlását célszerű előnyben részesíteni,
- új lakás építése esetén a támogatás elsődlegesen a károsult elemi lakhatási feltételeinek legfeljebb a rendkívüli időjárást megelőző állapot szerinti megoldását szolgálhatja figyelemmel a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendeletben rögzített méltányolható lakásigény mértékére,
- támogatás meglévő, vásárolandó vagy építendő önkormányzati bérlakás – elsősorban a saját tulajdonnal nem rendelkező károsultak részére – bérbe adással is nyújtható,
- egyedi tervezés helyett kapjon elsőbbséget a megsemmisült lakóépület kiviteli terve, annak hiányában típustervek alkalmazása, célszerűen a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. által működtetett országos illetékességű Dokumentációs Központ adattárából, illetve a Kós Károly Egyesülés ingyenes felajánlásából,
- az öngondoskodásra hajlandó (biztosított) károsult ne kerüljön hátrányosabb helyzetbe.

h./ A képviselő-testület az egyedi támogatási döntéseknél mérlegelje

- a támogatásból biztosított új lakóingatlan 5 évre szóló értékesítési tilalmának előírását,
- a megsemmisült ingatlanra a káresemény időpontjában biztosítással nem rendelkező károsultaknak a támogatásból vásárolandó/építendő ingatlanra biztosítás kötésének előírását.

i./ A jegyző a döntések ismeretében soron kívül készítse elő a polgármester és a károsult között megkötendő támogatási megállapodást. Ehhez hasznosítsa a Tájékoztató *4. számú mellékletét* képező támogatási megállapodás mintát. A megállapodást a jegyző ellenjegyzzi.

j./ A polgármesteri hivatal tanácsadással és a feladatkörébe tartozó eszközrendszerrel nyújtson segítséget a károsultnak a támogatás felhasználásához, a lakhatásának mielőbbi megoldásához.

3.5 A megállapodásban rögzíteni kell a Korm. határozat *4. számú mellékletében* előirt tartalmi elemeken (a megállapodó felek, a támogatás összege, folyósításának időpontja, a felhasználás célja, a rendeltetésszerű felhasználás igazolásának iratai, az építési hatóság ellenőrzési jogosultságát, a kijelölt műszaki ellenőrt, a visszafizetési kötelezettséget a céltól eltérő felhasználás esetére,) túl mindazokat a szerződési feltételeket, amelyek garantálják a támogatás jogszabályi előírás szerinti felhasználását, a károsult aktív közreműködésével, felelősségével a lakhatásának megoldását, az önkormányzat részéről pedig mindezek ellenőrzésének a lehetőségét.

4. Kivitelezés, károk felszámolása

4.1 A károsult maga gondoskodik a kivitelezésről, szoros, a támogatási megállapodásban rögzített ütemezés szerinti elszámolási kötelezettség mellett.

4.2 A megsemmisült lakóingatlanok bontásának költségei a károsultat terhelik. A bontási munkálatokhoz az önkormányzatok közmunka program szervezésével nyújthatnak támogatást.

pénzintézet felé fennálló hiteltartozás rendezését szolgálja, úgy a biztosítási összeg ezen része nem tekinthető megtérülő összegnek

A kinyerhető, még felhasználható építési anyagokat a károsult tárolhatja és az új ingatlan építésénél használhatja. Az önkormányzatok gondoskodjanak a nem felhasználható építési anyagok deponálásáról, a helyi szabályozásnak megfelelően.

4.3 A lakás vásárlásának nem feltétele, hogy a károsult a károsodott ingatlan helye szerinti településen vásároljon lakást. Ebben az esetben a károsult a támogatást a megsemmisült ingatlan fekvése szerinti önkormányzattól igényelheti.

4.4 A kivitelezés folyamatát, a munkálatok befejezését az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri. Szükség esetén a rendelkezésére álló eszközökkel segítséget nyújt a károsultnak.

5. Ellenőrzés, elszámolás

5.1 A támogatott károsultakról a helyi önkormányzat az igény-bejelentési adatlap, a képviselő-testületi döntés, valamint a károsulttal megkötött támogatási megállapodás adatai szerinti nyilvántartást vezet.

5.2 A megítélt támogatás felhasználásáról a károsult számlával, szerződéssel, megállapodással igazoltan számol el az önkormányzatnak. A károsult saját élő munkája, kalákában végzett kivitelezés élőmunka költsége nem számolható el.

a./ A támogatás felhasználható építőanyag, építési szolgáltatás vásárlására, lakóingatlan vásárlására, a kiválasztott tervek adaptálásának költségeire, a kivitelezéssel kapcsolatos eljárások díjazására.

b./ Az önkormányzat éljen az eladó illetve a kivitelező közvetlen kifizetésének lehetőségével.

c./ Az egyes károsultak támogatása, illetve a támogatás károsultak részére történő rendelkezésre bocsátása nem történhet készpénzben.

d./ A felhasznált összeg pénzügyi számlákkal, szerződéssel, megállapodással igazolt elszámolása a támogatási megállapodásban rögzített ütemezés szerint történik.

Az elszámolást össze kell kötni a kivitelezés műszaki ellenőrzésével. Csak a műszaki és pénzügyi elszámolást/részelszámolást követően kerülhet sor a támogatás folyósítására. A műszaki ellenőrzést az önkormányzat biztosítja.

5.3 A keretösszeg fel nem használt részét az önkormányzat az elszámolást követő 15 munkanapon belül köteles visszafizetni a központi költségvetésbe. Amennyiben ezen kötelezettségének nem tesz eleget, úgy az a támogatás jogtalan igénybevételének minősül. Ennek megfelelően a támogatást a jogtalan igénybevétel kezdő napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamattal növelten köteles visszafizetni.

5.4 A károsult a támogatási megállapodásban foglaltaknak megfelelően köteles bejelenteni az önkormányzathoz, ha a kivitelezés befejeződött és ezt számlák, szerződések, megállapodások csatolásával bizonyítja. Az önkormányzat a számlákat ellenőrzi, és vizsgálja a kifizetésre jogosító számla valódiságát.

5.5 Az önkormányzat jegyzője, vagy az általa megbízott személy, az építésügyi hatóság folyamatosan ellenőrizheti az építkezés előrehaladtát. Minden esetben szükséges, hogy az építési munka befejezését a műszaki ellenőrzéssel megbízott személy – helyszíni ellenőrzéssel – a jegyző részére jelentse és igazolja.

5.6 Az elszámolás alapja a megítélt támogatás. A kiadásokról számlával, adásvételi szerződéssel vagy más hitelt érdemlő módon igazoltan kell elszámolni. Számlával lehet igazolni az építés költségeit, anyagvásárlásokat, szállítási költséget, ügyvédi díjat, értékbecslés díját, stb.

5.7 Lakóingatlan vásárlásánál ügyvéd/közjegyző által ellenjegyzett adásvételi szerződés alapján lehet bizonylatolni a megvásárolt ingatlan vételárát. Az adásvételi szerződésben kerüljön kikötésre, hogy a támogatás összegét az önkormányzat utalja át engedményezés alapján az eladó részére. Ebben az esetben a polgármesternek is alá kell írnia az adásvételi szerződést.

5.8 A támogatás felhasználásáról a károsult tulajdonos a megállapodás szerinti időpontban, de legkésőbb 2010. október 31-ig számol el az önkormányzatnak.

5.9 Az önkormányzat a támogatási keretösszeg felhasználásáról károsult tulajdonosonként és önkormányzati összesítésben számol el a Magyar Államkincstár területileg illetékes szerve felé a Korm. határozatban meghatározott módon. A dokumentumok megőrzéséről, számvevőszéki és kincstári ellenőrizhetőségéről a jegyző gondoskodik.

6. Határidők, az elszámolás technikai lebonyolítása

a./ Az önkormányzat a Korm. határozat közzétételétől számított 5 munkanapon belül fényképfelvételt készít a megsemmisült ingatlanokról. A fényképfelvétel a települési keretösszeg terhére történő előleg igénylési dokumentáció részét képezi.

b./ A károsult a támogatási megállapodásban rögzítetteknek megfelelően, de legkésőbb 2010. október 31-ig számlával igazoltan elszámol az önkormányzatnak a támogatás felhasználásáról.

c./ Az önkormányzat 2010. november 15-ig helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálja (melynek során fényképfelvételt is készít), hogy a károsult elszámolása megfelel-e a támogatási megállapodásban rögzített támogatási célnak.

d./ A jegyző 2010. november 30-ig a Belügyminisztérium által számára előzetesen megküldött adatlapon ingatlanonként tételesen elszámol a központi támogatás felhasználásáról a Magyar Államkincstár területi szerve felé.

e./ Az elszámolást két példányban a Magyar Államkincstár területileg illetékes szervéhez kell benyújtani. Az elszámolás egy példányát a Magyar Államkincstár területileg illetékes szerve tájékoztatásul a Belügyminisztériumhoz továbbítja az esetleges visszafizetési kötelezettség megjelölésével.

f./ A központi támogatás felhasználásának jogszerűségét a Magyar Államkincstár területileg illetékes szerve ellenőrzi, a Belügyminisztérium, a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet, továbbá jogszabályban erre feljogosított szervek ellenőrizhetik.

g./ Az elszámolást követően az önkormányzat 15 munkanapon belül köteles a fel nem használt támogatásnak a központi költségvetésbe történő visszafizetéséről gondoskodni.

A Magyar Államkincstár területi szerveinek elérhetőségei

Régió	Területileg illetékes államigazgatási hivatal	MÁK területileg illetékes szerve
Közép-Magyarország	1056 Budapest, Váci utca 62-64.	1139 Budapest, Váci út 71.
Közép-Dunántúl	<u>8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.</u> 2800 Tatabánya, Fő tér 4. 8200 Veszprém, Megyeház tér 1.	8000 Székesfehérvár, Petőfi S. u. 5. 8200 Veszprém, Budapest út 4. 2800 Tatabánya, Fő tér 32.
Nyugat-Dunántúl	<u>9021 Győr, Árpád út 32.</u> 9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 1. 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi Dezső utca 10.	9022 Győr, Czuczor G. u. 26. 9700 Szombathely, Széll K. u. 20. 8900 Zalaegerszeg, Dísz tér 7.
Dél-Dunántúl	<u>7401 Kaposvár, Csokonai utca 3.</u> 7623 Pécs, József Attila utca 10. 7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13.	7621 Pécs, Apáca u. 6. 7100 Szekszárd, August I. u. 7. 7400 Kaposvár, Széchenyi tér 4.
Észak-Magyarország	<u>3300 Eger, Kossuth Lajos utca 9.</u> 3525 Miskolc, Városház tér 1. 3101 Salgótarján, Rákóczi út 36.	3525 Miskolc, Hősök tere 3. 3300 Eger, Eszterházy tér 5. 3100 Salgótarján, Rákóczi u. 36.
Észak-Alföld	<u>4024 Debrecen, Piac utca 54.</u> 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2. 4401 Nyíregyháza, Hősök tere 5.	4024 Debrecen, Hatvan u. 15. 5000 Szolnok, Magyar u. 8 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 3
Dél-Alföld	<u>6741 Szeged, Rákóczi tér 1.</u> 6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3. 5600 Békéscsaba, József Attila utca 2-4.	6000 Kecskemét, Szabadság tér 1 5600 Békéscsaba, Dózsa Gy. u. 1. 6720 Szeged, Vár u. 5.